

ROEKELOZE GEHOORZAAMHEID

1

Inhoud

1. De Barbaarse Invasie 11
2. De Barbaarse Oproep 25
3. De Barbaarse Stam 53
4. De Barbaarse Opstand 91

Over de schrijver 121

Met dank aan... 123

De barbaarse invasie

Nu was er in die tijd een zekere Jefta, een krijgshaftig man, afkomstig uit Gilead. Hij was door zijn vader Gilead verwekt bij een hoer, maar Gilead had ook zonen bij zijn eigen vrouw. Toen die volwassen waren, hadden ze Jefta weggejaagd met de woorden: 'Jij krijgt geen erfdeel uit het bezit van onze vader, want je bent de zoon van een andere vrouw.' Jefta had voor zijn broers de wijk moeten nemen en zich gevestigd in Tob. *Daar sloot zich een stel avonturiers bij hem aan, die met hem erop uittrokken.*

Enige tijd nadat de Ammonieten hun kamp hadden opgeslagen in Gilead, bonden ze de strijd aan met Israël. Toen de oorlog eenmaal was uitgebroken, gingen de oudsten van Gilead naar Tob om Jefta terug te halen. 'Kom terug,' zeiden ze tegen hem, 'en wees onze aanvoerder in de strijd tegen de Ammonieten.'

Maar Jefta zei: 'Uit minachting hebt u mij uit het huis van mijn vader verdreven. En nu u in het nauw zit, komt u bij mij?'

'U hebt gelijk,' antwoordden de oudsten van Gilead. 'Maar nu willen we ons met u verzoenen. Als u met ons meegaat

en de strijd aanbindt met de Ammonieten, komt u aan het hoofd te staan van heel Gilead.'

Jefta antwoordde: 'Als u me terughaalt om de strijd aan te binden met de Ammonieten en als de HEER ze in mijn macht geeft, mag ik dus uw leider zijn?'

'Daar kunt u op rekenen,' zwoeren ze. 'Het zal gebeuren zoals u zegt, de HEER is onze getuige.' Jefta ging met de oudsten mee naar Gilead, waar hij door het volk tot aanvoerder en leider werd aangesteld (Rechters 11:1-11).

Onderweg naar Belfast in Noord-Ierland maakten we een tussenstop in Paisley, Schotland. Mijn vrouw Kim, mijn twaalfjarige dochter Mariah en ik waren op bedevaart, maar dan op z'n Hollywoods. (Als je onze woonkamer binnenloopt, zie je midden in de kamer een replica hangen van het zwaard dat William Wallace bij het niet-Schotse publiek beroemd heeft gemaakt door de film *Braveheart* van Mel Gibson.) Ik stond midden in de Abdij van Paisley waar Wallace als jongen onderwijs had gekregen. Ik nam alles goed in me op en bekeek vol eerbied de glas-in-lood-ramen die een aandenken zijn aan de heldendaden van Wallace. Hij leek overigens helemaal niet op Mel Gibson. Maar het was een verhaal over Robert the Bruce dat het meeste indruk op mij maakte en me sindsdien niet meer heeft losgelaten.

Robert the Bruce was een Schotse edelman die vooral bekend werd als degene die Wallace heeft verraden. Maar later, na de terechtstelling van Wallace, kwam hij in opstand om Schotland te bevrijden. Terwijl we daar in de abdij stonden, vertelde de Schotse dominee James Pettigrew een verhaal over Robert the Bruce. Het verhaal was een mengeling van geschiedenis en legende.

Robert the Bruce stierf in 1329 op vierenvijftigjarige leeftijd. Vlak voordat hij stierf, vroeg hij of een waardige ridder zijn hart uit zijn lichaam wilde halen en wilde meenemen op kruistocht. James Douglas, één van zijn beste vrienden, stond aan zijn bed en nam de verantwoordelijkheid op zich. Het hart van Robert the Bruce werd gebalsemd en in een klein kistje gestopt dat Douglas om zijn nek droeg. In iedere veldslag waarin Douglas vocht, hield hij het hart van zijn koning letterlijk tegen zijn borst gedrukt.

Vroeg in het voorjaar van 1330 zeilde Douglas van Schotland naar Granada in Spanje, om deel te nemen aan een veldtocht tegen de Moren. Tijdens een gevecht dat hem noodlottig zou worden, werd Douglas omsingeld. Hij wist dat hij zou sterven. Op dat moment greep hij het hart dat met een koord aan zijn nek hing, gooide het tussen zijn vijanden en riep: ‘Vecht voor het hart van je koning!’ Volgens een citaat van een historicus riep Douglas: ‘Voorwaarts, moedig hart, zoals gij gewoon zijt, en Douglas zal het hart van zijn koning volgen of sterven!’ De lijfspreuk van de Douglas-clan, waartoe de huidige hertog behoort, luidt tot op de dag van vandaag: ‘Voorwaarts.’

Een stam die voorwaarts geroepen wordt

Iedereen die het hart van God begrijpt, weet dat de kruistochten voor ons een tragische les zijn hoe het niet moet. Toch maakt de kracht van dit verhaal een soort oerverlangen in mij wakker. Een verlangen dat naar mijn overtuiging in iedere volgeling van Jezus Christus wil worden ontketend. Bij God horen betekent bij zijn hart horen. Wanneer wij gehoor hebben gegeven aan de oproep van Jezus om alles ach-

ter te laten en Hem te volgen, roept een stem binnenin ons: 'Vecht voor het hart van je Koning!'

Toch is het christendom in de afgelopen tweeduizend jaar veranderd van een stam van rebellen, in een godsdienst van conformisten. Maar degenen die ervoor kiezen om Jezus te volgen, worden deelnemers aan een opstand. Het is niet genoeg om alleen maar te zeggen dat we geloven. De oproep van Jezus vraagt om actie. Jezus begon zijn werk onder de mensen met een eenvoudige uitnodiging: 'Kom, volg Mij.' Zijn laatste instructies aan zijn discipelen kunnen we in één woord samenvatten: 'Ga!' Een kort onderzoek in de moderne kerk zou je bijna laten geloven dat 'Kom, en luister' zijn uitnodiging was, en dat zijn laatste opdracht kan worden samengevat met het woordje: 'Nee!' Maar de stam van Jezus zou met recht, en meer dan wie ook, het vaandel 'Voorwaarts' moeten dragen.

Ik weet dat de beeldspraak van dit verhaal ronduit barbaars is, maar misschien gaat het daar juist om. De uitnodiging van Jezus is een revolutionaire oproep om te vechten voor het hart van de mensheid. We worden opgeroepen tot een ongebruikelijke oorlog waarin we slechts geloof, hoop en liefde als wapens gebruiken. Toch is deze oorlog niet minder gevaarlijk dan andere oorlogen die ooit zijn gevoerd. En als we van harte de zaak van Christus zijn toegedaan, zal het uitvoeren van Gods opdracht ons alles kosten: alles wat we zijn en alles wat we bezitten.

Sommige mensen die Jezus Christus volgen, lijken vreemd genoeg deze barbaarse manier van leven onmiddellijk en volledig te accepteren. Met elke stap in hun leven bewegen ze zich voorwaarts, met iedere vezel van hun bestaan vechten ze voor het hart van hun Koning. Jezus Christus is

de allesoverheersende passie van hun leven geworden. Ze hebben weinig geduld met instituten of bureaucratieën. Door hun gebrek aan respect voor traditie en rituelen zijn ze onbeschaafd in de ogen van mensen die van godsdienst houden. Wanneer hun wordt gevraagd of ze christen zijn, antwoorden ze tot onze verbazing soms nee. Ze zijn enthousiaste volgelingen van Jezus Christus. Ze zien het christendom als een wereldgodsdienst die in veel opzichten niet verschilt van andere religieuze systemen, zoals boeddhisme, hindoeïsme of islam. Het gaat hun niet om een godsdienst of ambt. Het gaat hun om het voortzetten van de revolutie die Jezus tweeduizend jaar geleden in gang heeft gezet.

Dit is de eenvoud van de barbaarse levensstijl. Als je een volgeling van Christus bent, word je opgeroepen om te vechten voor het hart van je Koning. Het is een leven dat wordt gedreven door hartstochtelijke liefde – hartstochtelijke liefde voor God en voor mensen. Eén van de Psalm-dichters zegt dat we ons geluk bij de Heer moeten zoeken, en dat Hij zal geven wat ons hart verlangt (Psalm 37:4). Wanneer het christendom niet meer is dan één van de wereldgodsdiensten, richt het zich op voorschriften en regels. Om mensen in het gareel te houden, bouwen we een eigen christelijke beschaving en eisen we dat iedereen die in Jezus gelooft een goed burger wordt.

Het is moeilijk voor te stellen dat Jezus de afschuwelijke pijn van het kruis alleen maar heeft doorstaan om ons in het gareel te houden. Jezus begon een revolutie om onze vrijheid veilig te stellen. Het nieuwe verbond dat Hij heeft gevestigd, vertrouwt niet op de wet, maar op de alles veranderende kracht van Gods Geest die in ons woont. Deze radicale omwenteling in het hart van de mens zou het le-

ven en de levenskracht van deze beweging gaan voeden. We zouden intens van God genieten, en Hij zou ons alles geven wat ons hart verlangt. We zouden voorwaarts gaan met een hart dat brandt voor God, en met de vrijheid om de passies na te jagen die binnenin ons branden.

Ongepolijste liefde

Mijn dochter Mariah en ik zaten eens te eten in een Thais restaurant in San Diego. Het was een belangrijk vader-dochter moment. In een één-op-één gesprek is er ruimte voor echte openhartigheid. Nadat ze mij eraan had herinnerd dat ik van ons tweeën de enige was die van Thais eten hield, opende ze haar hart voor mij en leidde ze me binnen in haar dromen.

‘Pap, later wil ik een miljard dollar verdienen, en dan wil ik alles weggeven. Ik wil arme mensen helpen; ik wil de mensen helpen die niets hebben. Ik wil een miljard dollar verdienen, en het maakt me niet uit als ik zelf niets heb. Ik wil alles weggeven om mensen te helpen.’

Terwijl ik naar haar droom luisterde, dacht ik: *Dit kan ik rechtzetten*. De droom klopte namelijk *bijna*.

Maar zij bleef zeggen: ‘Ik wil een miljard dollar verdienen en het weggeven en de armen helpen, en ik vind het niet erg als ik dakloos ben of niets heb. Ik wil het gewoon weggeven om mensen te helpen.’

Ik zei: ‘Mariah, ik wil ook dat je een miljard dollar verdient en aan de armen geeft, maar het is niet goed dat jij dan niets hebt. Als jij niets hebt, moet iemand anders voor jou zorgen. Dat zou onverantwoordelijk van je zijn.’

‘Ik vind het niet erg als ik niets heb, Pap,’ antwoordde

Mariah. ‘Ik wil gewoon een miljard dollar verdienen en die weggeven. Ik vind het niet erg als ik dakloos ben. Het maakt me niet uit als ik niets heb.’

‘Maar als jij dakloos bent, leef je van ons belastinggeld.’

Met een blik van *Pap*, je begrijpt het gewoon niet ging ze verder: ‘Ik vind het niet erg als ik niets heb. Ik wil gewoon een miljard dollar verdienen en het allemaal weggeven. Het maakt me niet uit als ik niets heb.’

Ik dacht: *Goed, ik maak het er niet beter op*. Ik probeerde haar te laten inzien dat ze iets moest overhouden en dat geld moest beleggen, zodat ze nóg een miljard kon verdienen en nog meer mensen zou kunnen helpen. Maar ik kon haar gewoon niet helpen met haar droom. Ik dacht: *Een beeldspraak – die zal wel helpen*.

‘Schat, stel je voor dat je een grote boom bent. Je draagt vruchten en hongerige mensen kunnen daarvan eten. Jij wilt al je vruchten weggeven omdat je iedereen te eten wilt geven en voor iedereen wilt zorgen. Maar daardoor heb je niet voor je wortels gezorgd, want je zei: “Ik ga mijn wortels uit de grond trekken. Wat kunnen mij de grond en het water schelen?! Ik wil gewoon zoveel mogelijk vrucht dragen.” En dan sterf je en kun je het volgende jaar geen vrucht meer dragen. Het is beter om ook voor je wortels te zorgen, zodat je ieder jaar opnieuw vruchten kunt voortbrengen.’

Ze zei: ‘Pap, wat hebben wortels hier in vredesnaam mee te maken?’

Ik wist dat ik geen vooruitgang boekte. We verlieten het restaurant en liepen naar de auto. Ik deed het portier voor haar open en ze stapte snel in. Tegen de tijd dat ik op de bestuurdersstoel ging zitten, zat ze te snikken, en ik begreep niet wat er aan de hand was. Ik vroeg: ‘Mariah, gaat het met je?’

Huilend keek ze me aan en zei: ‘Pap, ik wil de wereld veranderen, maar jij snapt er helemaal niets van. Ik wil de wereld veranderen.’ Ze ging verder: ‘Ik zei niet dat ik dakloos wilde worden; ik zei dat het me niets kan schelen als ik daardoor dakloos zou zijn. Ik wil de wereld veranderen. Kun je niet gewoon naar mijn droom luisteren?’

Ik besepte dat ik de droom probeerde te temmen die uit haar liefde voor God was voortgekomen, terwijl ik die had moeten koesteren en vrij baan had moeten geven. Ik probeerde haar pure en ongetemde geloof beschaafd te maken, wat ironisch was, want eigenlijk was ik heel blij dat dit in haar hart leefde.

‘Weet je, schat, ik ben juist heel blij met jouw droom,’ zei ik. ‘Denk je niet dat wij daar een klein aandeel in hebben gehad, dat we geprobeerd hebben jouw hart te voeden, waardoor je nu deze droom hebt?’

Ze zei: ‘Jawel, maar ik geloof toch niet dat je het snapt.’

Ik zei: ‘Maar nu begrijp ik het. Nu begrijp ik het.’

Het duurde even, maar plotseling zag ik het heel helder. Ik maakte een barbaarse invasie mee. Mariah’s hart klopte op hetzelfde ritme als het hart van God. Haar dromen waren veel te ruw voor mij. Ik had het eerst niet in de gaten, maar ik probeerde haar onstuimige geloof beschaafd te maken in plaats van het te ontketenen. Ik ben tenslotte haar vader. Dat *ik* een leven van irrationeel geloof en adembenevende avonturen wil leiden, is prima. Maar voor haar wil ik iets anders. Voor haar wil ik zekerheid en veiligheid. Een voorspelbaar, saai, alledaags leven, zodat ik me nooit meer zorgen over haar hoeft te maken. Op dat moment besepte ik dat niets van dat alles voor Mariah is weggelegd. Voor haar is er maar één weg. Op haar twaalfde was ze al vastberaden

daar voor te gaan. Ik heb niets te vrezen. Mijn dochter heeft de barbaarse weg uit de beschaving genomen. En daarom is dit boek aan haar opgedragen.

Wind en vuur

Vijfentwintig jaar geleden nam ik deel aan de barbaarse invasie. Ik wist niet veel over God, maar het was mijn grootste wens God te leren kennen. Ik vond het overweldigend dat zo'n buitengewoon iemand als Jezus van Nazareth belangstelling voor mij had, en er zelfs naar verlangde om iemand als ik in zijn armen te sluiten. Zelfs voordat ik wist wat er in de gewijde tekst stond die wij Bijbel noemen, wist ik dat ik mijn hart volledig zou geven aan datgene wat op Gods hart zou blijken te liggen. Ik was een volgeling van Jezus, en voor mij was er geen weg terug.

In de loop der jaren heb ik misschien wel duizenden mensen ontmoet die hebben deelgenomen aan deze barbaarse invasie. Mijn broer Alex zwoer Christus trouw, ook al had hij er geen idee van dat de hemel bestond. Mijn vrouw, Kim, die als kind opgroeide in een pleeggezin riep tot Jezus dat ze zou gaan waar Hij maar wilde en alles zou doen wat Hij van haar vroeg. Op hun eigen manier beloofden ze voorwaarts te gaan en te vechten voor het hart van hun Koning.

De grootste tragedie van onze tijd is misschien wel dat zo ontzettend veel volgelingen van Jezus Christus zich hebben aangepast – of, anders gezegd, beschaafd zijn geworden. We zijn de eenvoud van ons vroegere geloof kwijtgeraakt. En wat meer is, we hebben de passie en de kracht van dat pure, ongetemde en oorspronkelijke geloof verloren. Misschien zinspeelde Johannes daar wel op in zijn Openbaring, toen